

29-03-24 GOEDE VRIJDAGBIJEENKOMST 2024 SENIORENRAAD 203 MET OP UITNODIGING AFVAARDIGINGEN VAN DE FRACTIES VAN DE GEMEENTERAAD VELDHOVEN

AANWEZIGEN:

Seniorenrraad: Mieke van Lisdonk, Willem de Bruijn, Jan Kuipers, Ton van Overbeek, Hans van de Molengraft, Wiel Berden, Marina Heutinck, Tineke Linssen, Ab Hofman

Gemeentefracties:

Hart voor Veldhoven: Maarten Prinsen, Peter Cattenstart, Wim Peters, Frank van Gaart

PvdA/Groen Links: Wessel Mandus, Wim Meijberg, M. Visser, Rian Bolt, Leo Gilsing

D66: Piet Wijman

CDA: Joop Horsten

GBV: Frank Lauwers

SeniorenVeldhoven: Jolanda van Hulst, Mark van Hulst

Presentatie is in dit overzicht opgenomen

Welkom aan onze gasten uit de gemeenteraad. Een gesprek samen na 2 jaar is op zijn plaats.

We zijn blij met de goede opkomst.

Thema van deze bijeenkomst: Nietsdoen is geen optie.

En we kunnen daaraan toevoegen: samen komen we verder.

Op Veldhoven komen nogal wat invloeden af die het noodzakelijk maken om met het beleid goed te anticiperen. Economisch staat de regio voor belangrijke ontwikkelingen met daarin een schaa sprong als het gaat om de groei van de bevolking.

Een andere groei, en daar gaat het hier om, is de groeiende groep senioren en de dubbele vergrijzing met alle opgaven die daaraan vasthangen.

Het menu van deze bijeenkomst:

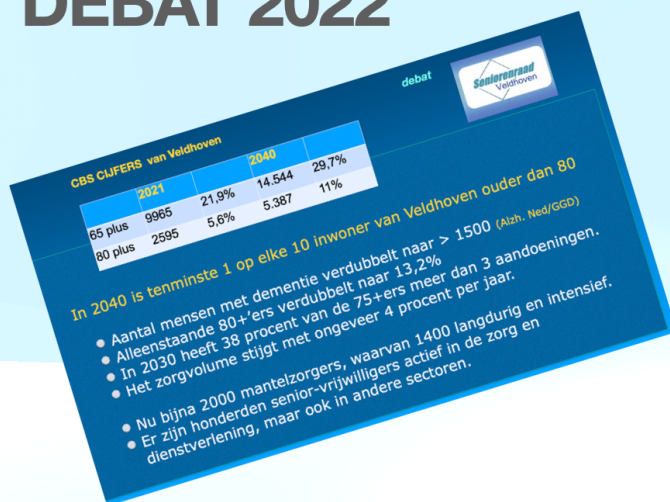
WELKOM

Niets doen is geen optie

Dia's van het debat vooraf aan de verkiezingen van 2022 (lezen met vergrootglas?)

DEBAT 2022

PROBLEMSCHETS

debat

- Kloof tussen thuis verblijven en verpleeghuiszorg groeit.
- Strengere indicaties en minder plaatsen beschikbaar.
- Langer zelfstandig thuis > meer behoefte aan zorg en ondersteuning.
- Mantelzorgers steeds zwaarder belast
- Druk op zorgpersoneel forser.
- Beschikbaarheid van professionele hulpverleners problematischer
- Professionele en vrijwillige ondersteuning schaarser.
- **Enorme woonzorgopgave voor gemeente.**

DEBAT 2022

POSITIE SENIOREN IN BELEID

debat

- ✓ Zelfredzaamheid en zelfstandigheid stimuleren.
- ✓ Regie over eigen leven behouden.
- ✓ Zelf verantwoordelijk voor belangrijke beslissingen in hun leven.
- ✓ Betrokken worden in besluiten die hen aangaan;
- ✓ Actief participierend gemeentelijk beleid mee vormgeven.
- ✓ Volwaardig aan ontwikkeling van samenleving kunnen deelnemen.

Merendeel senioren zijn goed in staat hun zelfstandigheid te organiseren en ook een gezonde actieve leefstijl te ontwikkelen.

Sociale cohesie

In de corona periode werden senioren gekwalificeerd als DOR HOUT, zijn tegenstellingen tussen mensen gegroeid tot in families toe.

De eenzaamheid is toegenomen.

- * Er vestigen zich veel expats in Veldhoven en deze burgers niet altijd snel in.
- * Uit onderzoek bleek dat in buurten de sociale cohesie merkbaar minder is geworden.
- * Ook senioren voelen zich minder thuis in hun omgeving.
- * Juist voor hen zijn verbondenheid en solidariteit zijn broodnodig.

Met welke maatregelen denkt u de sociale basis in buurten weer te versterken?

ACTUALITEIT

- **Woonzorgvisie -samenwerkingstafel wonen en zorg**
- **Mobiliteitsvisie**
- **Visie sociaal domein (moet nog komen)**
- **Regionale visie IZA/GALA**
- **Sociale agenda Brainport**
- **Onderzoek vergrijzingsopgave Rekenkamer**

AANDACHT OP DIT MOMENT

- * Visie sociaal domein staat op de rol voor dit jaar. Is al een aantal keer uitgesteld
- * IZA/GALA - Regiobeelden en regieplannen zijn opgesteld en geaccordeerd door de regiogemeenten. Aandacht voor senioren maakt hier een belangrijk deel van uit. Van belang is ook de voorgestelde wijkaanpak en uitvoering in samenhang met doelgroepen. Voorgestelde wijkaanpak in regioplan: o.a. ontwikkeling van herkenbare wijkteams en herstelgerichte ondersteuning en zorg thuis.
- * Beschikbare SPUK-gelden voor Veldhoven € 694.220. Hierin budget voor o.a. valpreventie, leefomgeving, versterken sociale basis, mantelzorg kan in overleg met seniorenverenigingen meer impact krijgen.
- * Regionale agenda Brainport
Programmabureau: We kunnen niet álle sociaal maatschappelijke vraagstukken in de regio oplossen. Samen met vele partners en partijen hebben we vier programmalijnen opgehaald om te starten: de 4B's. Binnen deze lijnen werkt het programmabureau aan concrete programma's, die bijdragen aan het behalen van onze doelen.
 - Baanbrekend: sociale innovatie in Brainport
 - Bestaanszeker: iedereen een zeker bestaan in Brainport
 - Basisvaardig: vaardigheden die meedoen mogelijk maken
 - Bij elkaar: prettig samenleven in Brainport
- * De rekenkamer is onlangs begonnen met een nieuw onderzoek met als thema De Vergrijzingsopgave. De Seniorenraad heeft een eerste gesprek gehad

ONTMOETEN

Alleen als je elkaar tegenkomt kun je elkaar helpen

ONTMOETING ALS BASIS

Ontmoeten krijgt een veel verderstrekkende rol. Het gaat niet alleen om koffiedrinken en leuke activiteiten maar om het praatje erbij om gevoel te krijgen bij de persoonlijke situatie en het ondersteunen van het wijknetwerk ter invulling van allerlei functies die voorheen vanuit het professionele domein werden ingevuld. De vraag naar zorgen welzijn functies/ diensten moeten we op een andere manier gaan invullen "out of the box" gaan beantwoorden. Organisaties zoals de vele verenigingen krijgen in toenemende mate een bredere doelstelling dan het verzorgen van activiteiten sec en professionele organisaties vervullen de functie van train de trainer naast die van en steeds meer ook in plaats van de uitvoerder te zijn. Het kennen van het ontmoeten (formeel en informeel) in de wijk en het definiëren van de bredere rol van "ontmoeten" in de wijk als antwoord op "Langer thuis, maar hoe dan?" zijn de eerste stappen.

Investeer in ontmoeten. Alleen als je elkaar tegenkomt kun je elkaar helpen. Het ontmoeten moet dieper gaan dan een kopje koffie. Er is in Veldhoven nauwelijks grip op het gebruik van buurthuizen. Toegankelijk op vele momenten en betaalbaar. Bij geclusterde woningen voor senioren zorgdragen voor ontmoetingsruimte. Op veel meer plekken krijgt ontmoeting vorm. Ook bekijken eventueel wat we kunnen met 'commerciële' plekken - supermarkt/tuincentrum.

Oplossingsrichtingen:

- * Kennen van het ontmoeten in de wijk en het toekomstgericht definiëren van de functie van "ontmoeten (in de wijk)" in de (vergrijzende)samenleving. Dit gebeurt aan de samenwerkingstafel Wonen & Zorg
- * Breng de buurthuisbesturen en besturen/eigenaren van andere ontmoetingsplekken bijeen en laat ze meedenken over hun toekomstige invulling van ontmoeten/diensten/activiteiten
- * Het Tweespan wordt herbouwd/heringericht - zet wat druk op het bestuur om de juiste keuzes te maken in overleg met gebruikers en buurtbewoners
- * Start een visitatieteam op die gaat ophalen waar organisaties behoefte aan hebben. Deze visitatiegroep bestaat uit vrijwilligers. Mensen die elkaars taal spreken en verstaan. Bouw vanwaaruit de facilitering
- * Nadenken over het voor rekening van gemeente nemen van kosten ontmoetingsruimtes

BEWUSTWORDING

Praat vandaag over morgen

BEWUST WORDEN VAN JE TOEKOMST

Bewustwording. Primair is van belang dat iedereen zich bewust is van de groeiende kloof tussen vraag naar en aanbod van zorg en welzijn en de noodzaak tot nieuwe wegen om hier als samenleving mee om te gaan. In het bijzonder bij de ouderen zelf die het betreft en de jongere (ook meer opgeleide) senioren als potentiële bron van ondersteuning.

Inmiddels is nieuw landelijk initiatief gestart onder de naam "Praat vandaag over Morgen".

Het lijkt misschien nog ver weg, maar wie straks ook vol van het leven wil blijven genieten, praat vandaag over morgen. Bijvoorbeeld over wat je voor elkaar kunt doen als er later zorg nodig is, of het huis waar je nu woont nog bij je past en hoe je fit blijft. Wat vind jij belangrijk voor later?

Begin op tijd het gesprek.

PVGE en KBO kunnen indien zij willen en kunnen initiatieven ontwikkelen om mensen bijeen te brengen in bijvoorbeeld 'inspiratie-groepen'

Oplossingsrichtingen:

- * Bewustwording van doelgroep (oudere ouderen) en jonge senior over de maatschappelijke ontwikkelingen.
- * Organiseer in de verschillende buurten/wijken bijeenkomsten waarbij gezamenlijk wordt gesproken over de toekomst en de mogelijke zorg voor elkaar.
- * Zelfredzaamheid stimuleren als basis voor toekomst senioren
- * Participatie is een vaak besproken onderwerp binnen de gemeenteraad. Er zijn wettelijke richtlijnen en voorschriften. Toch worden veel voorstellen, die zich uitstekend lenen voor medespraak, topdown ontwikkeld en opgesteld. Het heeft veel te maken met de juiste open houding.

VRIJWILLIGERS/MANTELZORGERS

2.0

ACTIVERING & COACHING

SAMENLEVINGSOPBOUW

VRIJWILLIGERS/MANTELZORGERS

Er is in Veldhoven veel vrijwilligerswerk. Wel horen we geluiden dat de beschikbaarheid van vrijwilligers onderdruk zou staan, terwijl de behoefte juist groeit, zowel kwantitatief als wat soorten competenties betreft.

Er ontstaat een groeiende behoefte aan /noodzaak tot “de vrijwilliger 2.0” (werktitel).

Wat niet meer uit het professionele domein kan komen zal anders moeten worden ingevuld.

Hiervoor is organisatietalent nodig naast uitvoerende competenties.

Er is dan ook een groeiende behoefte aan leidinggevende/coördinerende /organiserende en motiverende vrijwilligers. Iedereen en in het bijzonder jongere ouderen dienen er zich van bewust te zijn dat zij nodig zijn om de kloof voor de oudere ouderen/ de samenleving mede te dichten. Niet met geld, maar met organiseren en uitvoeren. Tijd om de competenties van de jongere senioren die verantwoordelijkheid willen en kunnen dragen bewust te gaan mobiliseren als vrijwilliger met verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Om de condities te creëren om hier mee om te gaan is het nodig dat professionele organisaties deze uitgangspunten terugzien in hun opdracht van de samenleving (door de gemeente aan hen gegeven).

In Veldhoven zijn best veel vrijwilligers maar de druk en het tekort zit dus vooral in het aantal mensen dat bestuurlijke en/of coördinerende taken wil en kan uitvoeren

Wat blijkt uit onderzoek? T.a.v. mantelzorgers:

- Merken dat hun sociaal netwerk krimpt en hebben veel minder tijd voor sociale activiteiten.
- Hebben behoefte aan een inloop trefpunt waar zij lotgenoten ervaringen kunnen uitwisselen
- Vinden dat de samenwerking tussen mantelzorgers en zorgprofessionals verbeterd kan worden.
- Hebben mogelijk behoefte aan financiële compensatie voor verlies aan inkomen en pensioen doordat zij minder zijn gaan werken vanwege de langdurige zorgtaken
- Hebben moeite een passende plaats voor respijtzorg te vinden, zoals dagbesteding, logeerszorg of een vaste oppas
- Geven aan (soms) behoefte te hebben aan een casemanager levenslang levensbreed, die met hen oploopt, de situatie kent en helpt bij veranderingen in de zorgvraag
- Werkende mantelzorgers hebben er behoefte aan dat bijeenkomsten voor mantelzorgondersteuning ook wel in de avonden plaats vinden

Oplossingsrichtingen:

- * Definieren van taken en middelen voor het bestaande en nieuwe vrijwilligerswerk, het opstellen van de taken die opgepakt moeten worden en het werven/ enthousiasmeren van deze vrijwilligers.
- * Laat de focus van de welzijns organisaties met beroepskrachten vooral gericht zijn op samenlevingsopbouw (activering en versterken organisatie) en training/coaching en ondersteuning van georganiseerde vrijwilligers.
- * Waardering voor vrijwilligers wordt zeer dankbaar aanvaard. Denk na over verschillende vormen van waardering vrijwilligers.
- * Minder 'drempels' (tijd, geld, inrichting) bij het gebruik van ontmoetingsplekken.
- * Werk bij instellingen met beroepskrachten met richtinggevende/sturende resultaatsverplichtingen. De maatschappij verandert snel - werk met een flexibele subsidieopzet - ook binnen een meerjarige cyclus.
- * De Seniorenraad is samen met SWOVE bezig om vrijwilligers-activering in een werkbaar werkplan te zetten.

SAMENSPRAAK

- VAN ONDEROP VORM GEGEVEN EN UITGEVOERD
- ACTIVERING EN COACHING IN DE NIEUWE CONTRACTEN
- 'ONDERSTEUNENDE' ONTMOETINGSPLEKKEN
- BREDE WELZIJSORGANISATIE
- VISITATIEGROEP EN INSPIRATIEBIJEENKOMSTEN
- BEOORDEEL UITVOERING STEEDS VANUIT ZELF VASTGESTELDE VISIE
- ONDERHOUD EN KWALITEIT TROTTOIRS
- NIETS DOEN IS GEEN OPTIE - PRAAT VANDAAG OVER MORGEN
-

**WIJN SAAB
AFGEPAKT'**
Ze is blij met haar horden kinderen
en kleinkinderen, koopt nog regel-
matig in haar oudedameshofje, maar
autorijden is verleden tijd. Gelukkig
is daar de rollator: 'Die is fantastisch.'

Gezond en veilig oud worden

Aangezien de samenleving aanzienlijk aan het vergrijzen is, zal het aantal ouderen in de loop der jaren verder stijgen. Om zo gezond mogelijk en op zo'n prettig mogelijke manier oud te worden is het belangrijk dat senioren in een gezonde en veilige leefomgeving woont, waar zowel oog is voor de fysieke als de sociale aspecten.

Om dit te realiseren is het belangrijk voor gemeenten verschillende aspecten van de leefomgeving samen te brengen. Denk bijvoorbeeld aan een omgeving die rustgevend is en er aantrekkelijk uit ziet. Of een wijk met oog voor veiligheid op straat. Of bijvoorbeeld aan een openbare ruimte die sociale interactie en inclusie bevordert voor senioren.

Het kan een uitdaging zijn voor beleidsmakers van gemeenten om fysieke en sociale domeinen te verbinden. Integrale aanpak lukt op dit moment niet altijd denken we.

Oplossingsrichtingen:

- * Maak het mogelijk dat senioren die minder goed ter been zijn op een verantwoorde wijze gebruik kunnen maken van trottoirs. Hierover wordt veel gemopperd
- * Regel met woningcorporaties de doorstroom van senioren. Vergelijk bijv. project in D'Ekker
- * Maak Veldhoven fysiek dementievriendelijk
- * Zorg dat voorzieningen als Kempencampus en MFA's e.d. weer bruikbaar worden voor externe activiteiten

* Als voorbeeld is genoemd: geen goede keuren mogelijkheid om kookcursussen voor alleenstaanden, samen eten, combinatie Voedselbank. Was er bv wel in Kempencampus.

Oplossingsrichtingen:

- Wat heb je zelf gedaan om je toekomst steviger te maken? Inventariseren bij de Veldhovenaar. Gebruik deze voorbeelden ook voor anderen om de stap te zetten. Vraag is wel hoe kunnen we deze 'verhalen' zo goed delen dat het breed wordt ontvangen
- Maak media zoals Veldhovens Weekblad en Omroep Veldhoven toegankelijk voor de vergrijzingsopgave.
- Instellen van een formeel verankerde visitatiegroep bestaande uit vrijwilligers
- Maak als gemeenteraad samen met maatschappelijke organisaties/vrijwilligersorganisaties keuzes welke doelen we gaan aanpakken en tot een goed resultaat brengen
- Nog niet alles kan digitaal: subsidieer de Seniorenwijzer (800 euro per jaar)
- Inclusief en integraal beleid vraagt ook om keuzes in doelgroepsfeer maar legt ook de noodzaak bloot om te komen met efficiënte samenhangende oplossingen en uitvoeringsaanpak

SLOTAKKOORD

- Iedereen spreek haar tevredenheid uit over de bijeenkomst
- De mensen uit de gemeenteraad spreken met lof over de kennis en kracht van de Seniorenraad. Dat is voor ons Seniorenraad een compliment, maar het brengt ook extra energie om onze schouders er onder te blijven zetten
- De Seniorenraad is te allen tijde bereid om in gesprek te gaan met fracties en ook bereid om samen na te denken over oplossingen bij een diversiteit aan vraagstukken.
- Meer gestructureerde inzet kennis, ervaring en netwerk seniorenraad als klankbord voor gemeente(-raad)
- De samenwerking met SWOVE en andere maatschappelijke organisaties is de afgelopen twee jaar
- flink intensiever geworden en verbeterd.
- Nu ruim 11.000 inwoners ouder dan 65 jaar en ruim 3.000 ouder dan 80 jaar. Prognose naar 2040: 65+ plus 40% en 80+ verdubbeling van het aantal.
- Mensen met dementie wonen steeds langer thuis. Groeien van 800 naar 1500.

Dank en tot ziens, De Seniorenraad Veldhoven